

Trening metacognitiv (TMC)

TMC 5 B – Memoria

© Moritz & Drechsel (2|23)

www.uke.de/mct

Folosirea ilustrațiilor a fost aprobată de artiștii sau de proprietarii drepturilor pentru ilustrațiile respective. Detalii privitoare la artiști sau titluri se găsesc la sfârșitul prezentării.

Memoria

- Capacitatea noastră de memorare este limitată.

Memoria

- Capacitatea noastră de memorare este limitată.
Exemplu: dintr-o poveste pe care am auzit-o în urmă cu o jumătate de oră, nu putem să ne amintim activ decât aproximativ 40 % din detalii sau informații.

Memoria

- Capacitatea noastră de memorare este limitată.
Exemplu: dintr-o poveste pe care am auzit-o în urmă cu o jumătate de oră, nu putem să ne amintim activ decât aproximativ 40 % din detalii sau informații.
- Avantaj: ???
- Dezavantaj: ???

Memoria

- Capacitatea noastră de memorare este limitată.
Exemplu: dintr-o poveste pe care am auzit-o în urmă cu o jumătate de oră, nu putem să ne amintim activ decât aproximativ 40 % din detalii sau informații.
- **Avantaj:** Creierul nostru nu se supraîncarcă cu informații irelevante, *însă...*
- **Dezavantaj:** ???

Memoria

- Capacitatea noastră de memorare este limitată.
Exemplu: dintr-o poveste pe care am auzit-o în urmă cu o jumătate de oră, nu putem să ne amintim activ decât aproximativ 40 % din detalii sau informații.
- **Avantaj:** Creierul nostru nu se supraîncarcă cu informații irelevante, *însă...*
- **Dezavantaj:** ... amintiri multe și importante se pierd (întâlniri planificate, amintiri din concedii, ce am învățat în școală...)

Ce deranjează formarea memoriei?

???

Ce deranjează formarea memoriei?

- Distragerea atenției în timp ce învățați (radio, alte persoane în încăpere, atmosferă neplăcută)

Ce deranjează formarea memoriei?

- Distragerea atenției în timp ce învățați (radio, alte persoane în încăpere, atmosferă neplăcută)
- Stres și așteptări exagerate

Ce deranjează formarea memoriei?

- Distragerea atenției în timp ce învățați (radio, alte persoane în încăpere, atmosferă neplăcută)
- Stres și așteptări exagerate
- Consumul excesiv de alcool!

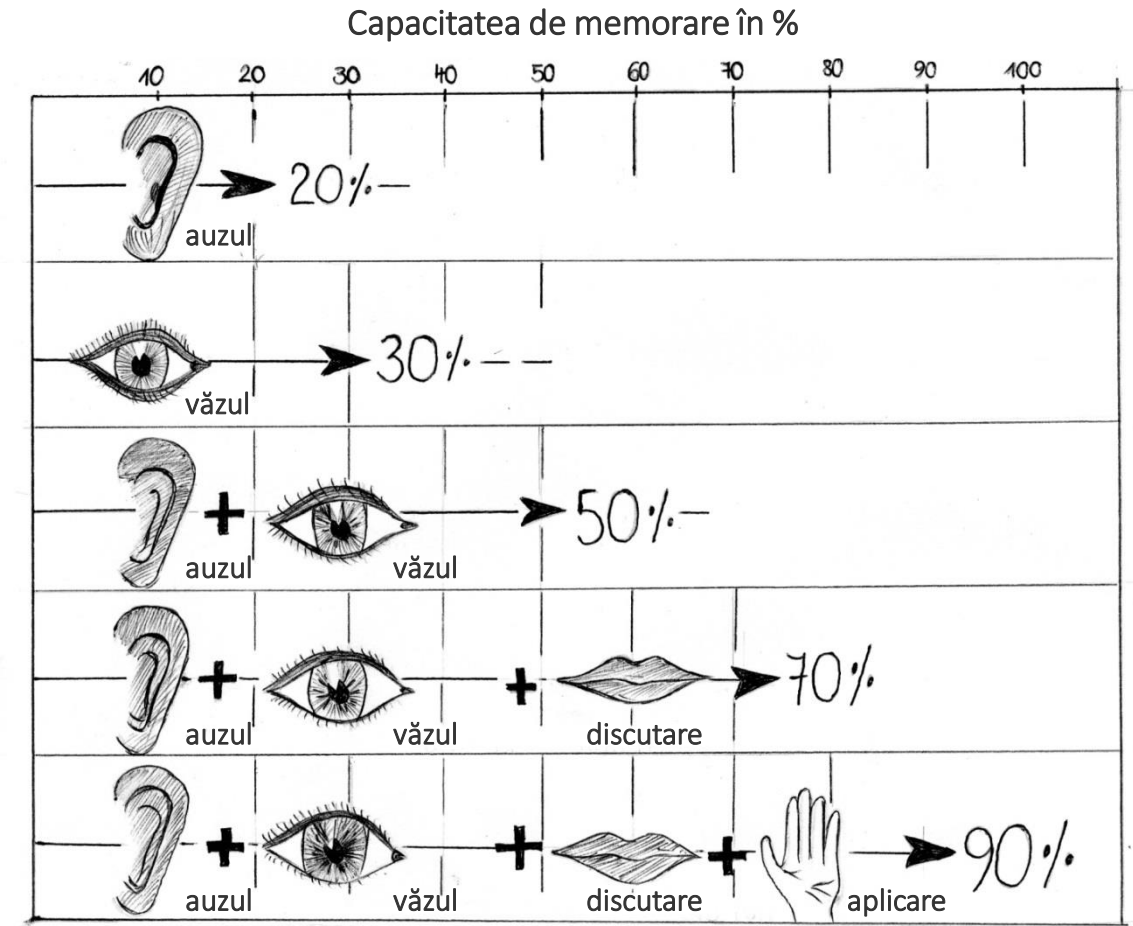
Ce deranjează formarea memoriei?

- Distragerea atenției în timp ce învățați (radio, alte persoane în încăpere, atmosferă neplăcută)
- Stres și așteptări exagerate
- Consumul excesiv de alcool!
- Activități după învățat care ne distrag atenția (de exemplu uitatul la televizor; de aceea învățați înainte de a vă culca)

Cum pot să memorez mai bine?

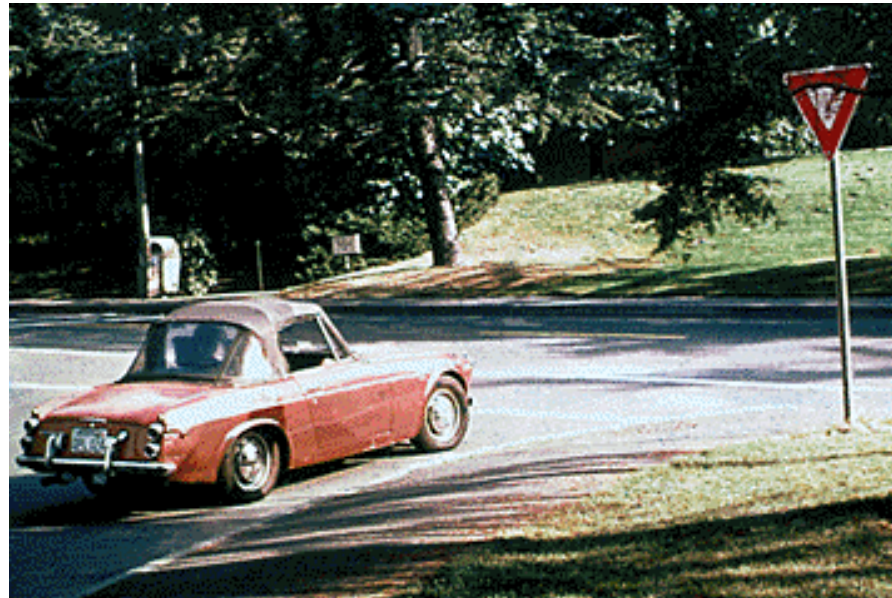
Cu cât sunt mai multe simțuri și procese implicate când învățăm, cu atât memorăm mai mult!

Funcționează memoria ca un videorecorder?

(pentru exerciții alternative vezi la sfârșitul prezentării)

Elisabeth Loftus, o psiholoagă americană, a arătat unor participanți o serie de fotografii. Pe o fotografie se vede o mașină roșie așteptând la semnul de circulație “Cedează trecerea” .

Funcționează memoria ca un videorecorder?

(pentru exerciții alternative vezi la sfârșitul prezentării)

În fotografia prezentată, a depășit un alt automobil mașina roșie în timp ce aștepta la semnul de circulație “Stop”?

(Mașina roșie a așteptat de fapt în fața semnului de circulație “Cedează trecerea”)

Mai târziu s-au prezentat două fotografii. Participanții trebuiau să decidă care fotografie a fost prezentată inițial. Credeți că memoria poate fi indusă în eroare?

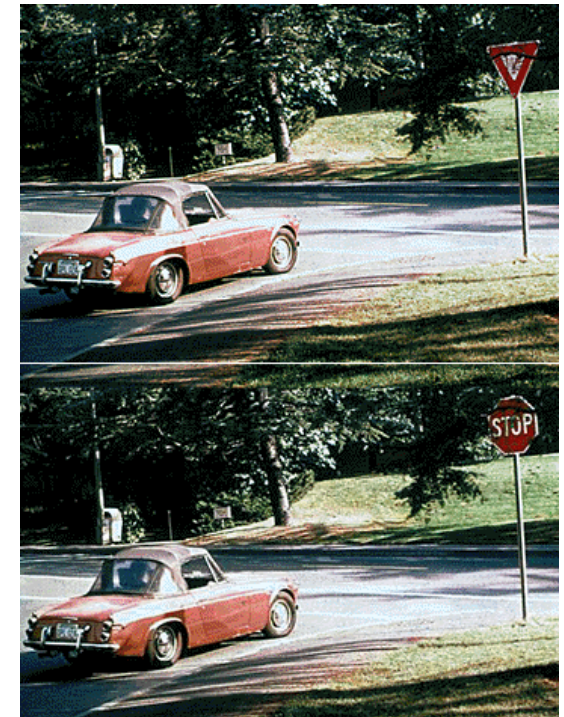
Prezentată!

Întrebare de indus în eroare

În fotografia prezentată, a depășit un alt automobil mașina roșie în timp ce aștepta la semnul de circulație "Stop"?

Care fotografie a fost prezentată inițial?

Scurgerea timpului

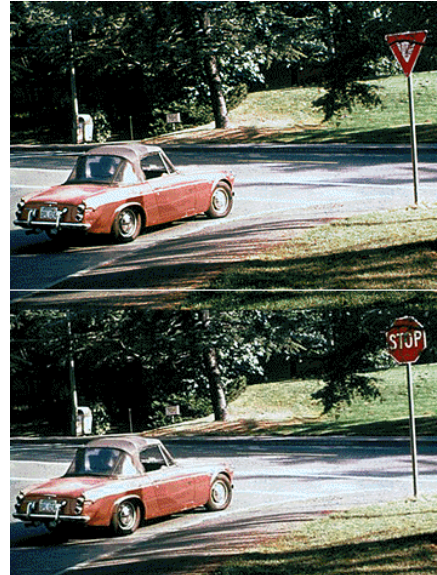

Memoria noastră nu este o reproducere perfectă a realității!

1. Prezentată!

2. ...însă ce se amintește?

Fără întrebarea de indus în eroare au răspuns 25% că au văzut semnul de circulație “Stop” în fotografia inițială?

...în timp ce 59% din participanți care au primit întrebarea de indus în eroare au spus că au văzut semnul de circulație “Stop”!

Memoria noastră nu este o reproducere perfectă a realității!

Acest experiment și alte studii arată că memoria noastră este într-adevăr bună, însă nu este perfectă.

Se întâmplă ușor să “integrăm” informații sau să modificăm (parțial) impresiile noastre!

Exerciții (1)

- Veți vedea scene complexe (de exemplu atelier, strand).

Exerciții (1)

- Veți vedea scene complexe (de exemplu atelier, ștrand).
- După aceea veți fi rugat să vă aduceți aminte ce ați văzut în ilustrație și să spuneți cât de siguri sânteți.

Exerciții (1)

- Veți vedea scene complexe (de exemplu atelier, ștrand).
- După aceea veți fi rugat să vă aduceți aminte ce ați văzut în ilustrație și să spuneți cât de siguri sânteți.

Încercați să vă aduceți aminte de cât mai multe detalii!

Fierarul

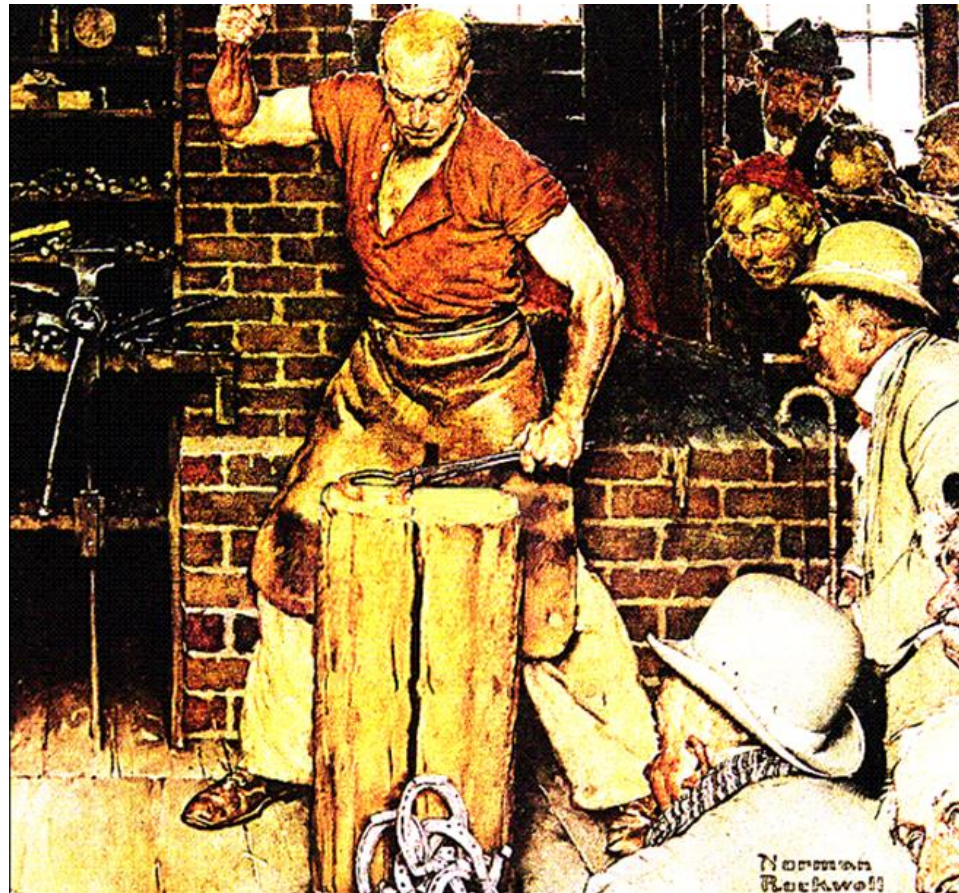
Ce nu ați văzut? Cât de siguri sânteți?

- clește
- fereastră
- nicovală
- șorț de piele
- spectatori
- unelte
- ciocan

Fierarul

- clește
- fereastră
- nicovală
- șorț de piele
- spectatori
- unelte
- ciocan

■ = nicht präsentiert

Vas de pirați

Ce ați văzut? Cât de siguri sânteți?

- pânze
- steag de pirați
- post de observare
- ancoră
- maimuță
- scară de frânghie
- ferestre

Vas de pirați

- pânze
- steag de pirați
- post de observare
- ancoră
- maimuță
- scară de frânghie
- ferestre

Amintiri false!

- Nu fiecare detaliu de care ne amintim s-a petrecut cu adevărat!

Amintiri false!

- Nu fiecare detaliu de care ne amintim s-a petrecut cu adevărat!
- Impresii recente sunt combinate și completate cu evenimente asemănătoare de dinainte (de exemplu un vapor tipic de pirați din filme). Anumite detalii le adăugăm prin “logică” (în exemple: ciocan, ancoră)!

Amintiri false!

- Nu fiecare detaliu de care ne amintim s-a petrecut cu adevărat!
- Impresii recente sunt combinate și completate cu evenimente asemănătoare de dinainte (de exemplu un vapor tipic de pirați din filme). Anumite detalii le adăugăm prin “logică” (în exemple: ciocan, ancoră)!
- Amintiri reale pot fi distinse de amintiri false prin “**vivacitatea**” celor reale: amintirile false sunt “palide” și mai puțin detaliate.

Tipuri de greșeli de memorie

- Uităm

Tipuri de greșeli de memorie

- Uităm
- Amintiri deformate:
  - Erori de memorie normale: evenimente pozitive ne rămân mai ușor în memorie decât evenimente negative.
  - Erori de memorie când suntem deprimați: evenimente negative ne rămân mai ușor în memorie decât evenimente pozitive.

Tipuri de greșeli de memorie

- Uităm
- Amintiri deformate:
  - Erori de memorie normale: evenimente pozitive ne rămân mai ușor în memorie decât evenimente negative.
  - Erori de memorie când suntem deprimați: evenimente negative ne rămân mai ușor în memorie decât evenimente pozitive.
- Iluzii/amintiri false: Ne aducem aminte de evenimente care nu s-au petrecut!

Amintiri false!

Mulți își aduc aminte de replica “Nu trage dom’ Semaca, sunt eu, Lăscărică!” (Gheorghe Dinică) din filmul “Cu mâinile curate” al lui Sergiu Nicolaescu, care de fapt în original sună: “Dom’ Semaca! Sunt eu, Lăscărică! Vă rog să credeți, dom’ Semaca, că nu v-am trădat! Am fost adus aici cu forța! M-auziti, dom’ Semaca?” Cu mainile curate (wikipedia, 26.08.2009):

http://ro.wikipedia.org/wiki/Fi%C5%9Fier:Cu_mainile_curate.jpg

Amintiri false!

Mulți își aduc aminte de replica “Nu trage dom’ Semaca, sunt eu, Lăscărică!” (Gheorghe Dinică) din filmul “Cu mâinile curate” al lui Sergiu Nicolaescu, care de fapt în original sună: “Dom’ Semaca! Sunt eu, Lăscărică! Vă rog să credeți, dom’ Semaca, că nu v-am trădat! Am fost adus aici cu forța! M-auziti, dom’ Semaca?” Cu mainile curate (wikipedia, 26.08.2009):

http://ro.wikipedia.org/wiki/Fi%C5%9Fier:Cu_mainile_curate.jpg

În campania prezidențială din 1980 Ronald Reagan a povestit despre amintirile lui din război, amintiri în care el a amestecat fără să vrea scene dintr-un film (Wing and a Prayer).

Amintiri false!

Mulți își aduc aminte de replica “Nu trage dom’ Semaca, sunt eu, Lăscărică!” (Gheorghe Dinică) din filmul “Cu mâinile curate” al lui Sergiu Nicolaescu, care de fapt în original sună: “Dom’ Semaca! Sunt eu, Lăscărică! Vă rog să credeți, dom’ Semaca, că nu v-am trădat! Am fost adus aici cu forța! M-auziti, dom’ Semaca?” Cu mainile curate (wikipedia, 26.08.2009):

http://ro.wikipedia.org/wiki/Fi%C5%9Fier:Cu_mainile_curate.jpg

În campania prezidențială din 1980 Ronald Reagan a povestit despre amintirile lui din război, amintiri în care el a amestecat fără să vrea scene dintr-un film (Wing and a Prayer).

Cu ajutorul anumitor tehnici de a pune întrebări și anumitor comentarii sugestive putem “crea” amintiri false. Există cazuri juridice în care oameni nevinovați au fost convinși în interogări și care după aceea au mărturisit o faptă.

Amintiri false!

Mulți își aduc aminte de replica “Nu trage dom’ Semaca, sunt eu, Lăscărică!” (Gheorghe Dinică) din filmul “Cu mâinile curate” al lui Sergiu Nicolaescu, care de fapt în original sună: “Dom’ Semaca! Sunt eu, Lăscărică! Vă rog să credeți, dom’ Semaca, că nu v-am trădat! Am fost adus aici cu forța! M-auziti, dom’ Semaca?” Cu mainile curate (wikipedia, 26.08.2009):

http://ro.wikipedia.org/wiki/Fi%C5%9Fier:Cu_mainile_curate.jpg

În campania prezidențială din 1980 Ronald Reagan a povestit despre amintirile lui din război, amintiri în care el a amestecat fără să vrea scene dintr-un film (Wing and a Prayer).

Cu ajutorul anumitor tehnici de a pune întrebări și anumitor comentarii sugestive putem “crea” amintiri false. Există cazuri juridice în care oameni nevinovați au fost convinși în interogări și care după aceea au mărturisit o faptă.

Într-un experiment li s-a arătat probanzilor fotografii manipulate, în care făceau o excursie cu tatăl lor cu un balon cu aer cald. 50% din persoane au declarat că își aduc aminte de excursie (chiar dacă aceasta nu a avut loc).

Cu ce scop?

- Studii arată că multe persoane cu psihoză (însă nu toate!) sunt mai siguri cu privire la amintiri false că sunt reale decât persoane fără psihoză.

Cu ce scop?

- Studii arată că multe persoane cu psihoză (însă nu toate!) sunt mai siguri cu privire la amintiri false că sunt reale decât persoane fără psihoză.
- În același timp sunt multe persoane cu psihoză mai puțin siguri cu privire la amintiri reale despre evenimente care *s-au petrecut într-adevăr*.

Cu ce scop?

- Studii arată că multe persoane cu psihoză (însă nu toate!) sunt mai siguri cu privire la amintiri false că sunt reale decât persoane fără psihoză.
- În același timp sunt multe persoane cu psihoză mai puțin siguri cu privire la amintiri reale despre evenimente care *s-au petrecut într-adevăr*.
- Asta înseamnă: diferențierea amintirilor reale de cele false este afectată! Acest fapt poate să împiedice o privire realistă a lumii înconjurătoare.

Cum probleme de memorie favorizează evaluări greșite în psihoză - exemple

Eveniment	Amintire falsă	Situația în realitate
Ceartă cu un prieten	Acesta v-a înjurat ca "idiot"	Prietenul a ridicat vocea. Anumite expresii "v-au stat pe limbă", însă nu au fost spuse cu voce tare.
Ați pus o întrebare unei asistente medicale.	Vă simțiți respins și luat în râs.	Asistenta medicală a fost înțelegătoare, însă din păcate nu a avut timp; supărat din alte cauze nu vă aduceți aminte corect despre această situație.

Poate cineva să ne descrie pe scurt din experiența proprie?

Exerciții (2)

- Veți vedea din nou scene complexe.

Exerciții (2)

- Veți vedea din nou scene complexe.
- Încercați să identificați ce detalii nu au fost prezentate (marcate după aceea în albastru).

Jefuitori de bancă

Ce nu ați văzut? Cât de siguri sânteți?

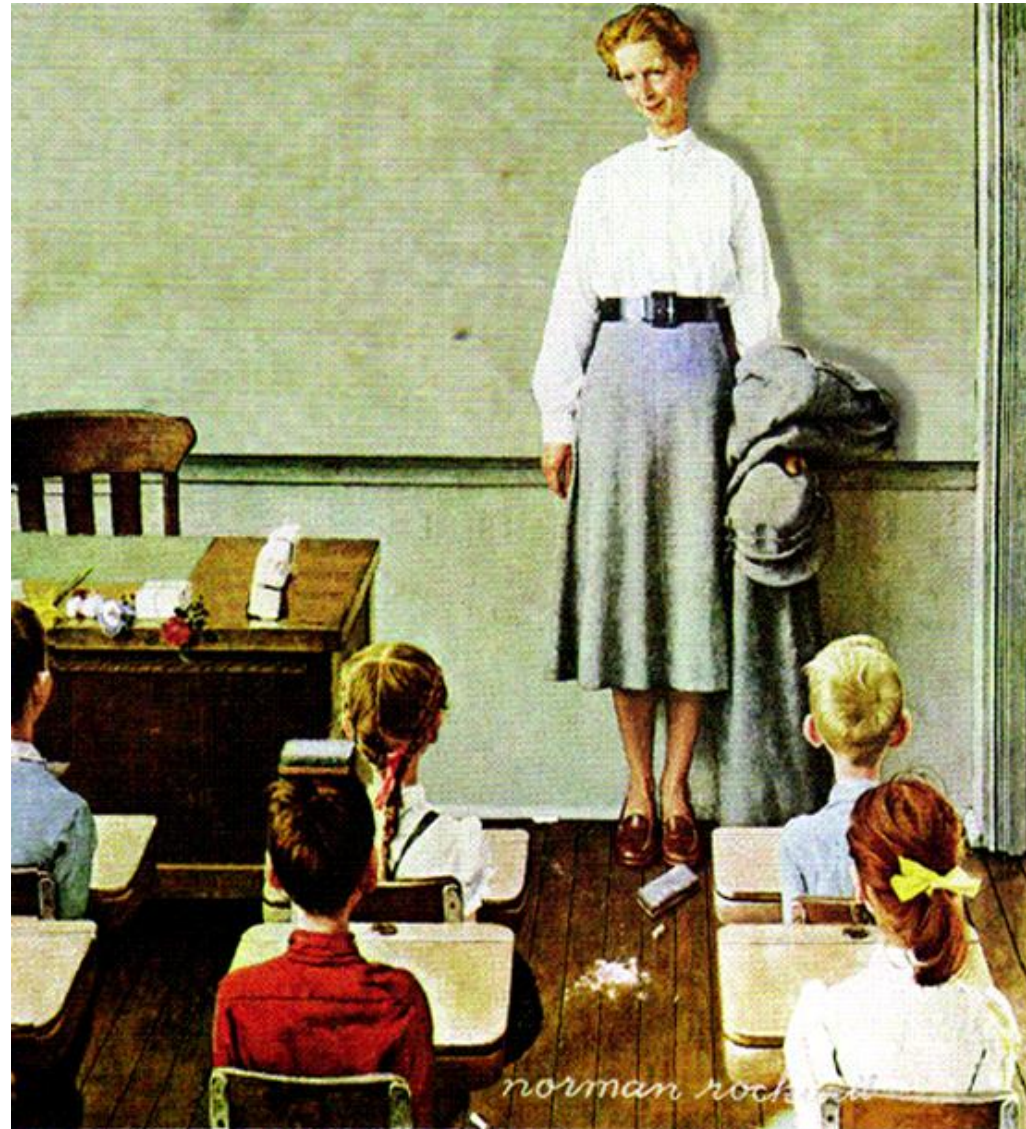
- gaură în seif
- aparat de sudură
- mască de sudură
- bancnote
- monede
- căciuli
- lanterne

Jefuitori de bancă

- gaură în seif
- aparat de sudură
- mască de sudură
- bancnote
- monede
- căciuli
- lanterne

Clasă

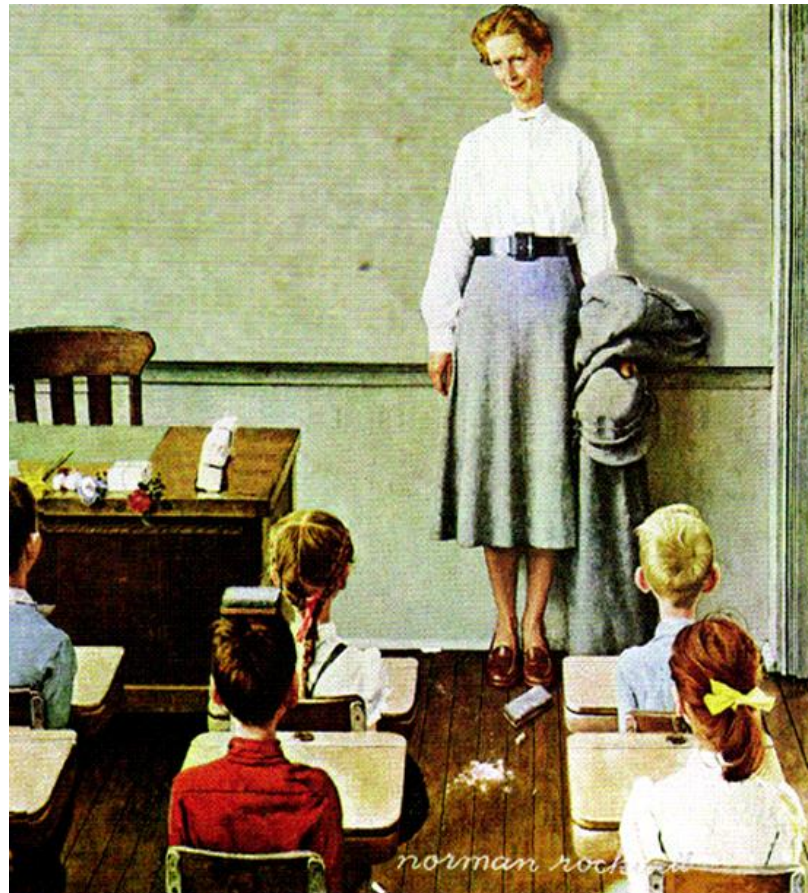
Ce nu ați văzut? Cât de siguri sânteți?

- burete
- palton gri
- masă de scris
- tablă
- ghiozdane
- cretă
- coadă împletită
- Scaun al învățătoarei

Clasă

- burete
- palton gri
- masă de scris
- tablă
- ghiozdane
- cretă
- coadă împletită
- Scaun al învățătoarei

■ = nu au fost prezentate

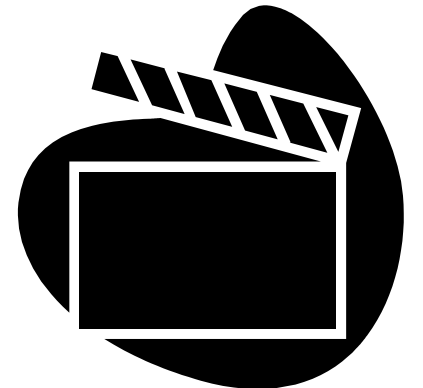
Opțional: videoclip

Opțional: pe pagina următoare se găsesc videoclipuri care se preocupă cu tema actuală:
http://www.uke.de/mct_videos

După ce vedeți videoclipurile puteți să discutați ce legătură au cu tema actuală.

[pentru cei care conduc grupa:

unele videoclipuri au un limbaj care nu este adecvat pentru toate persoanele din culturi diverse. Selectați înainte videoclipurile care se potrivesc.]

Ștrand

Ce nu ați văzut? Cât de siguri sânteți?

- fotoliu de ștrand
- undiță
- balenă
- mască de scufundare
- prosop
- cer albastru
- pescăruș

Ștrand

- fotoliu de ștrand
- undiță
- balenă
- mască de scufundare
- prosop
- cer albastru
- pescăruș

Brainstorming

Ce se află într-un magazin în mod caracteristic?

...

...

...

...

În magazin

Ce ați văzut? Cât de siguri sânteți?

- vânzător
- căruț
- casă de bani
- teighea
- doze
- țigară
- raft cu mărfuri
- vitrină cu fructe

În magazin

- vânzător
- căruț
- casă de bani
- teighea
- doze
- țigară
- raft cu mărfuri
- vitrină cu fructe

■ = nu au fost prezentate

Brainstorming

Ce ați aștepta să vedeți la o piscină?

...

...

...

...

La piscină

Ce ați văzut? Cât de siguri sânteți?

- rață de plastic
- prosoape
- cutie frigorifică
- duș
- șezlong de plajă
- pălărie de soare
- ziar

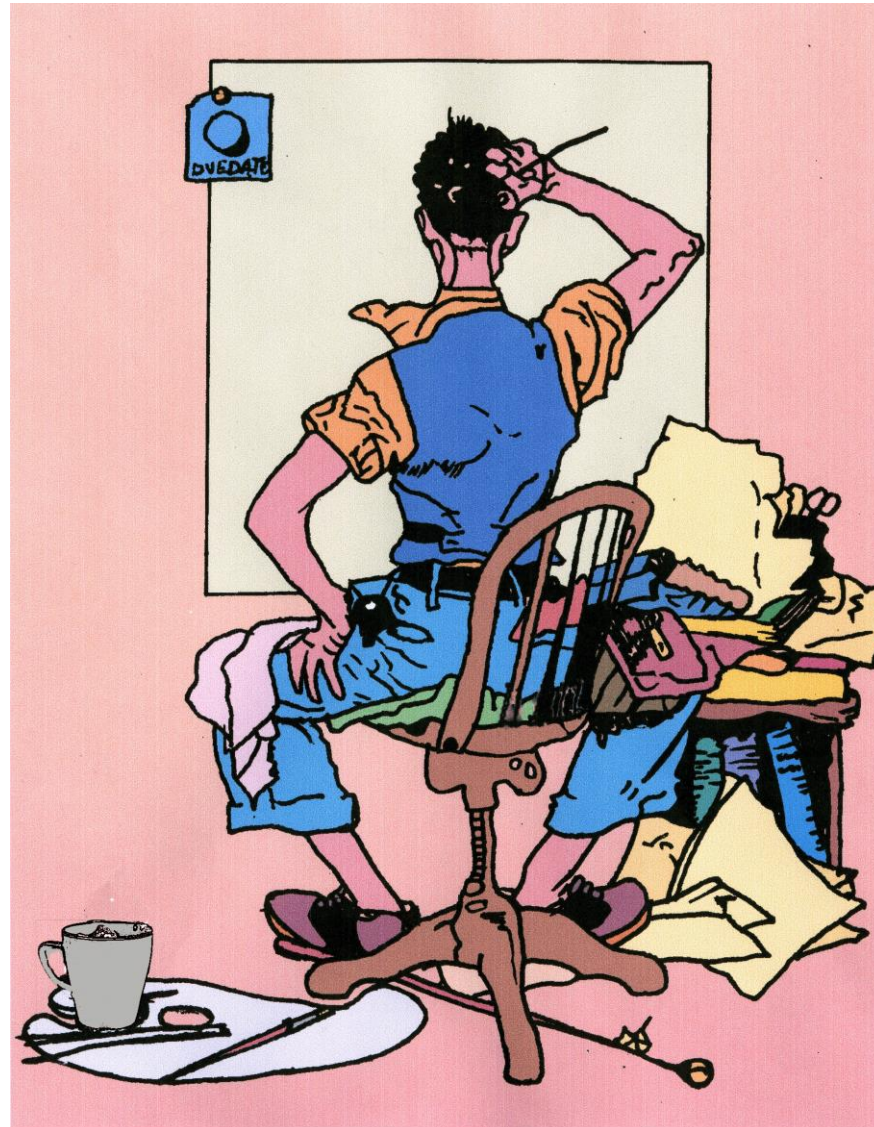

La piscină

- rață de plastic
- prosoape
- cutie frigorifică
- duș
- șezlong de plajă
- pălărie de soare
- ziar

  = nu au fost prezentate

Artistul

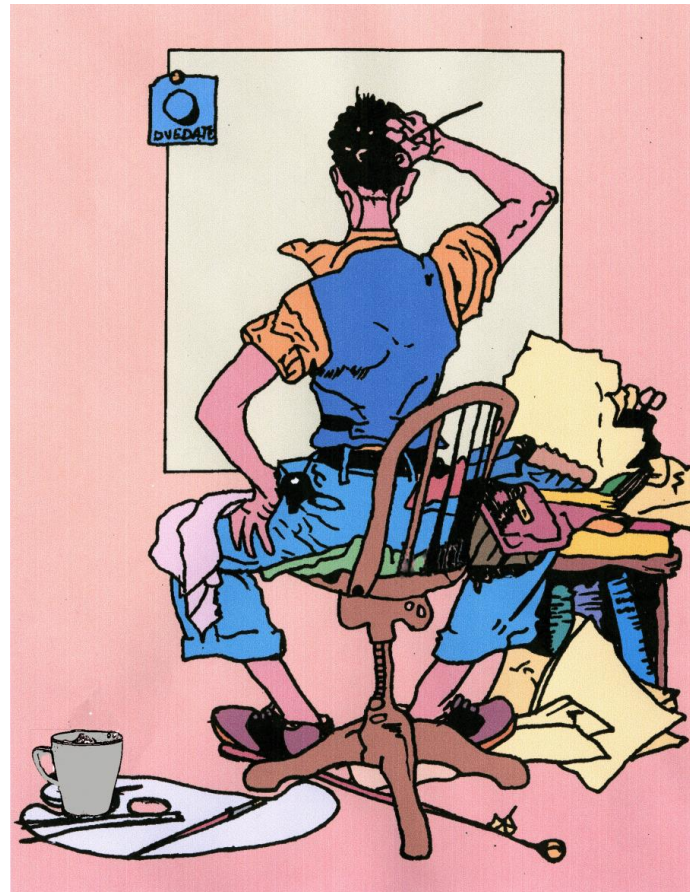
Ce nu ați văzut? Cât de siguri sânteți?

- doză de vopsea
- scaun
- pensulă
- șevalet
- paletă
- vestă
- pantofi
- hârtie

Artistul

- doză de vopsea
- scaun
- pensulă
- șevalet
- paletă
- vestă
- pantofi
- hârtie

■ = nu au fost prezentate

Bancă

Ce nu ați văzut? Cât de siguri sânteți?

- camere de supraveghere
- bancomat
- geam de siguranță
- seif
- ghișeu
- cățel
- dulapuri bancare

Bancă

- camere de supraveghere
- bancomat
- geam de siguranță
- seif
- ghișeu
- cățel
- dulapuri bancare

■ = nu au fost prezentate

Camping

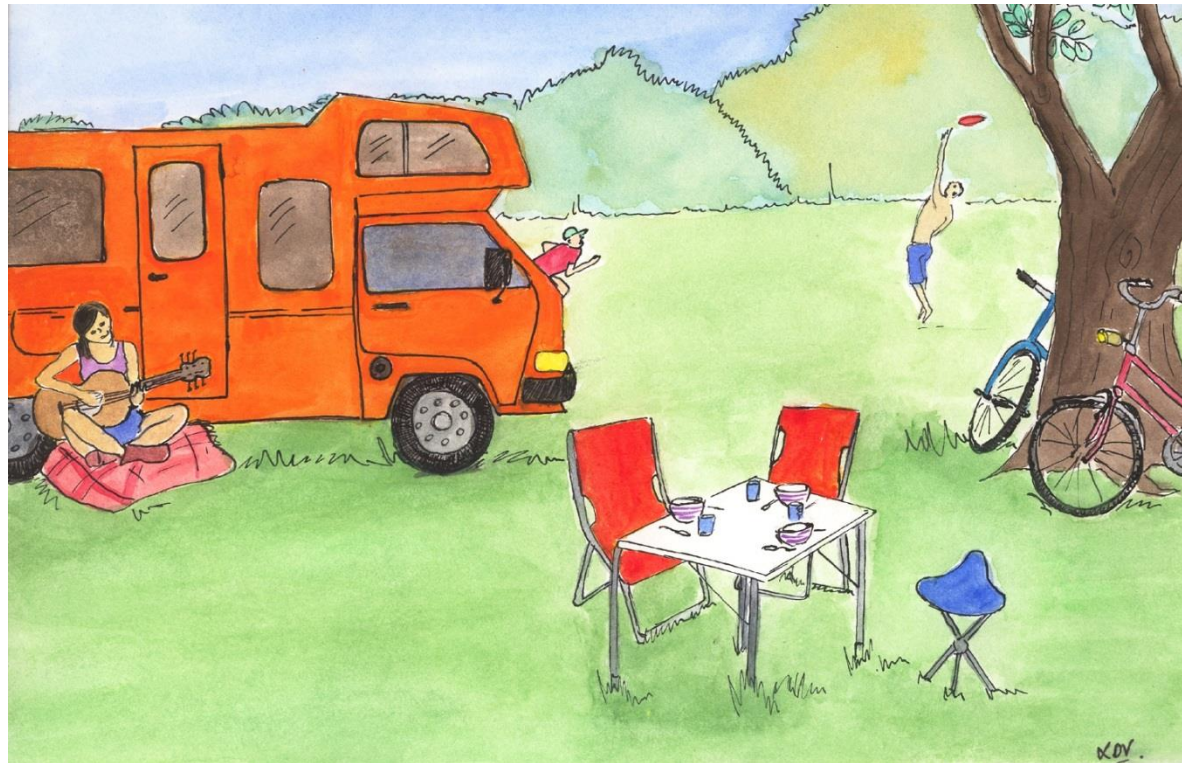
Ce nu ați văzut? Cât de siguri sânteți?

- rulotă
- cort
- masă așternută
- biciclete
- față de masă
- scaune
- cer albastru

Camping

- rulotă
- cort
- masă așternută
- biciclete
- față de masă
- scaune
- cer albastru

Brainstorming

Ce aparține într-o grădină zoologică?

...

...

...

...

Grădină zoologică

Ce ați văzut? Cât de siguri sânteți?

- girafă
- gard în jurul grădinii zoologice
- elefant
- îngrijitor de animale
- păun
- casă de bilete
- leu

Grădină zoologică

- girafă
- gard în jurul grădinii zoologice
- elefant
- îngrijitor de animale
- păun
- casă de bilete
- leu

■ = nu au fost prezentate

Brainstorming

Ce aparține în mod caracteristic într-o sufragerie?

...

...

...

...

Sufragerie

Ce ați văzut? Cât de siguri sânteți?

- masă
- scaune
- față de masă
- ceas
- dulap
- flori
- tablouri

Sufragerie

- masă
- scaune
- față de masă
- ceas
- dulap
- flori
- tablouri

■ = nu au fost prezentate

Transferul în viața de zi cu zi

Obiective:

- Amintirile noastre pot să ne înșele!

Mai ales referitor la evenimente importante (ceartă, martori la un proces de judecată):
dacă *nu* vă amintiți vivace (detaliat):

- Luați în considerare posibilitatea că vă înșelați.

Transferul în viața de zi cu zi

Obiective:

- Amintirile noastre pot să ne înșele!

Mai ales referitor la evenimente importante (ceartă, martori la un proces de judecată):
dacă *nu* vă amintiți vivace (detaliat):

- Luați în considerare posibilitatea că vă înșelați.
- Căutați informații suplimentare (de exemplu întrebați martori sau alte persoane implicate).

Transferul în viața de zi cu zi

Obiective:

- Amintirile noastre pot să ne înșele!

Mai ales referitor la evenimente importante (ceartă, martori la un proces de judecată): dacă *nu* vă amintiți vivace (detaliat):

- Luați în considerare posibilitatea că vă înșelați.
- Căutați informații suplimentare (de exemplu întrebați martori sau alte persoane implicate).

Exemplu: v-ați certat cu cineva și vă aduceți aminte vag că familia voastră a fost înjurată: Luați în considerare posibilitatea că vă înșeală memoria sau că amintirea voastră este afectată. Întrebați persoanele prezente ce își aduc aminte.

Ce legătură are aceasta cu psihoza?

În psihoză există pericolul de a ne aminti evenimente care de fapt nu au avut loc sau care s-au petrecut altfel de cum ne amintim.

Ce legătură are aceasta cu psihoza?

În psihoză există pericolul de a ne aminti evenimente care de fapt nu au avut loc sau care s-au petrecut altfel de cum ne amintim.

Exemplu: Claudia își aduce aminte cum a fost recrutată pentru un atac teroristic!

De ce: Un bărbat cu o înfățișare arabică a întrebat-o în autobuz pe Claudia, dacă locul de lângă ea este liber. Această întrebare a interpretat-o Claudia ca pe o parolă pentru o recrutare și în imaginația ei a împodobit întâmplarea mai departe (fără să vrea), de exemplu cum că bărbatul respectiv i-a dat un plic și că s-a prezentat ca “Ali”.

Ce legătură are aceasta cu psihoza?

În psihoză există pericolul de a ne aminti evenimente care de fapt nu au avut loc sau care s-au petrecut altfel de cum ne amintim.

Exemplu: Claudia își aduce aminte cum a fost recrutată pentru un atac teroristic!

De ce: Un bărbat cu o înfățișare arabică a întrebat-o în autobuz pe Claudia, dacă locul de lângă ea este liber. Această întrebare a interpretat-o Claudia ca pe o parolă pentru o recrutare și în imaginația ei a împodobit întâmplarea mai departe (fără să vrea), de exemplu cum că bărbatul respectiv i-a dat un plic și că s-a prezentat ca “Ali”.

Amintiri false se nasc adesea atunci când suntem stresați sau când ne este frică. Înainte de a trage concluzii cu urmări grave: gândiți-vă dacă presupunerile voastre sunt obiective și întemeiate! Luați în considerare: amintirile false sunt de obicei mai confuze și vagi decât cele reale.

Vă mulțumim pentru atenția dumneavoastră!

pentru cei care conduc grupa:

Vă rugăm să distribuiți fișele de lucru. Prezentați aplicația noastră COGITO (se descarcă gratuit).

www.uke.de/mct_app

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
Bernd Hampel, Helmut Schack, Andreas Weißgerber	Private/privat	Untitled/ohne Titel	PP	Paintings of Spanish landscape/ Gemälde einer katalanischen Landschaft
The Rocketeer	flickr	Kirk Talks to Spock about his Fez Addiction	CC	Star trek/ Raumschiff Enterprise
lyricsart	flickr	Dresden bombing	CC	Bombed Dresden/ Zerbombtes Dresden
Nobik Attila	flickr	Piaget	CC	Piaget/ Piaget
missha	flickr	bugs bunny	CC	Bugs Bunny/ Bugs Bunny
Norman Rockwell Edited by/Editiert v. Michael B. Miller	---	---	PP	False memory pictures/False Memory Bilder
Geobra Brandstätter; Stefan Merz & Frank Burmeister	---	---	PP	playmobil figures/ Playmobilbilder
Ximena Del Villar Derpsch	Private/privat	---	PP	Drawings/Zeichnungen: Robbery/Raub, Beach/Strand, Pool, Bank, Camping, Living room/Wohnzimmer

Vedem și ne amintim în același fel?

Exemple: 3 pictori au pictat același sat spaniol...

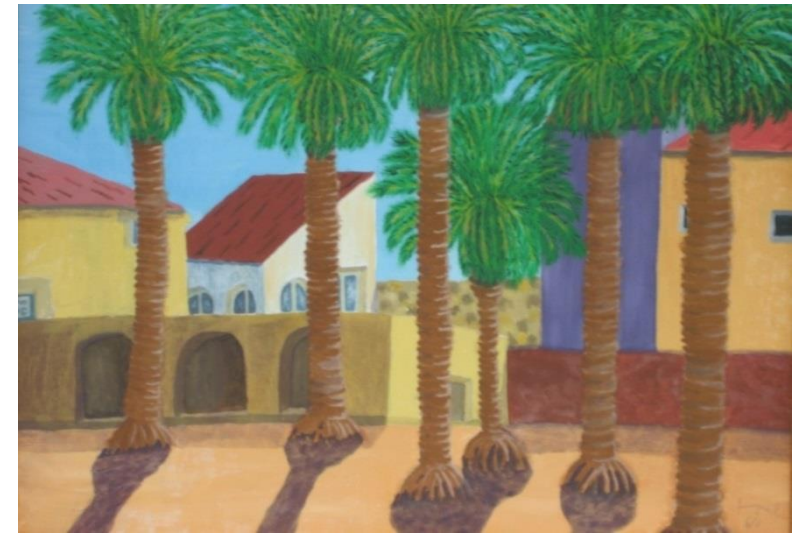
Căutați diferențele de culoare sau forme dintre cele trei tablouri! Ce este diferit sau nu apare?

Andreas Weißgerber

Helmut Schack

Bernd Hampel

Fiecare percepe altfel lucrurile! Ca în cele trei tablouri: același sat însă foarte diferit!

Andreas Weißgerber: Satul e foarte colorat. Casa roză din dreapta (vezi săgeata) este purpurie în tabloul lui Hampel și roșie în cel al lui Schack.

Helmut Schack: Tabloul este în culori pământii. Palmierii nu sunt așa de dreți ca în celelalte tablouri.

Bernd Hampel: În acest tablou obiectele sunt aproape una de alta. Spre deosebire de celelalte două tablouri zidul din stânga are trei arcuri (vezi cercelele).

Aminitiirile noastre nu sunt ca cele unui aparat de fotografiat! Recunoaște că poți să greșești.

Fotografie originală a satului: cele două mașini nu erau acolo când s-au pictat tablourile.

Andreas Weißgerber: Proporțiile sunt clare, însă culorile nu se potrivesc (zidul nu este verde).

Helmut Schack: Palmierii sunt în de fapt foarte drepte.

Bernd Hampel: Zidul din stânga are doar două arcuri (vezi cercul roșu).

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
Bernd Hampel, Helmut Schack, Andreas Weißgerber	Private/privat	Untitled/ohne Titel	PP	Paintings of Spanish village square/ Gemälde eines spanischen Dorfplatzes